

NORGESKJELL AS
Att. Georg Ulvestad
Austdalsveien 258
7170 ÅFJORD

Deres ref.

Vår ref.
17844/2020/K40/EDMBAK

Dato
25.07.2020

TILLATELSE TIL FELLING AV SKADEGJØRENDE ÆRFUGL - NORGESSKJELL OG SNADDER OG SNASKUM - SKJELLANLEGG I ÅFJORD OG ØRLAND KOMMUNER

Vi viser til deres søknad om fellingstillatelse på ærfugl, datert 07.05.2020.

Saksopplysninger:

Norgeskjell og Snadder og Snaskum søker om fellingstillatelse på et begrenset antall ærfugl. Som i tidligere år er årsaken at ærfuglen utgjør et stort problem med hard beiting i blåskjellanleggene både i Åfjord og Ørland. Ifølge søknaden er det flokker på totalt ca. 400 fugler som drar imellom anleggene. Om de lar en slik flokk ligge i et anlegg uten tilsyn, vil fuglene kunne tømme anlegget som kan produsere ca. 200000 kg blåskjell. Dette er salgsverdier for over 5 millioner kr.

Søknaden ble innsendt til Åfjord kommune i mai 2020. Saksbehandler Vemund Stjern sluttet imidlertid i sin stilling i juni i år og rakk ikke å behandle den før han sluttet. Søker sendte derfor søknaden til Ørland kommune da det tidligere også har vært samarbeid mellom kommunene om slike fellingstillatelser. Saken har blitt liggende svært lenge hos kommunene. Vi beklager forsinkelsen dette har medført.

Søkerne skriver at et av deres strakstiltak er å kjøre etter ærfugl med båt, men den mest effektive måten å få dem bort fra anlegget, er å felle enkelte fugler når det er store flokker. Oppdretterne sier at de jobber aktivt med å skremme dem, men ser seg nødt til å utføre andre tiltak i tillegg. Skremming har en del effekt, men varigheten er blitt kort da ærfuglen trekker raskt tilbake. Erfaring fra tidligere skadefellingstillatelse tilsier at det å felle noen få individer vil gjøre at ærfuglen lettere skyr anleggene og holder seg unna.

I rapporter fra søkerne på tidligere gitte fellingstillatelser på ærfugl meldes det om at bare noen få individer i praksis har blitt felt. Hvis samme praksis videreføres vil fellingstillatelsene ha liten negativ betydning for ærfugl-bestanden i området.

Det søkes om fellingstillatelse ved anleggene i Åfjord og Ørland kommuner. Det gjelder anlegg i Åfjorden/Oldfjorden og i Skråfjorden. Søknaden behandles derfor i samarbeid mellom Åfjord og Ørland kommuner.

Rettslig utgangspunkt:

Viltloven:

Ifølge *Forskrift om felling av viltarter som gjør skade*, kan kommunen gi tillatelse til felling av blant annet ærfugl når disse volder skade på næringsinteresser. Dette representerer i så fall et unntak fra viltlovens generelle fredningsprinsipp og bør unngås dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeomfanget.

Naturmangfoldloven: I vedtak om eventuell skadefellingstillatelse må naturmangfoldlovens sentrale prinsipper om kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper legges til grunn, og det skal framgå hvordan forholdet til naturmangfoldlovens § 8 til § 12 er vurdert.

I denne saken vil følgende miljørettslige prinsipper i naturmangfoldloven få direkte betydning:

- Kunnskapsgrunnlaget
- Føre-var-prinsippet
- Økosystemtilnærming og samlet belastning
- Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
- Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode

Vurdering:

Med bakgrunn i de opplysninger som framkommer i søknaden er det fare for økonomisk tap på flere millioner kroner for oppdretterne. Dyrking av blåskjell er en viktig næring her på Fosen og produksjonen her er den største i hele landet. Kommunene ønsker derfor å bidra til at det er mulig å fortsette med blåskjelldyrking. Næringsutøverne trenger muligheten for å kunne felle et begrenset antall fugler for at tiltak som skremming mm. skal ha effekt. Åfjord og Ørland kommuner går derfor inn for å gi tillatelse til felling av et begrenset antall ærfugl for å prøve å redusere skadeomfanget i blåskjellokaltetene i Åfjorden, Seglskaret, Gjøvika, Oldfjorden og i Skråfjorden.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Ærfuglen har ihht vurdering i «Artsdatabanken» en nedgang i den norske hekkebestanden i intervallet 15-30 % for siste 15-årsperiode. Ærfuglen har i tillegg også en internasjonal tilbakegang i bestanden og arten er av den grunn oppført på den globale rødlisten som «Nær Truet».

Det er tidligere opplyst fra det «Nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl» at det siden 1980 tallet registrert en nedgang på rundt 50 % i bestanden av ærfugl i Froan og Trondheimsfjorden,

mens det er mer stabil bestand i Vikna. Overvåkingsprogrammet har ingen registreringer i det aktuelle området.

I tilknytning til skjellanleggene i Åfjord og Ørland kommuner erfarer man at bestandene er omtrent like store som tidligere år, mest sannsynlig som følge av den lette tilgangen på mat som disse anleggene representerer. Den lokale erfaringsbaserte kunnskapen tilsier derfor at det vil være forsvarlig for den lokale bestanden å ta ut et begrenset antall fugler.

Felling av enkeltfugler sammen med tiltak for å skremme ærfugl unna skjellanlegg er også utprøvd i andre deler av landet. Erfaringer, blant annet fra Sørlandet, viser at dette kan fungere godt.

§ 9 Føre-var prinsippet

Åfjord og Ørland kommuner anser den kjente kunnskapen som god nok. Den lokale erfaringsbaserte kunnskapen om bestanden tilsier at det vil gi liten påvirkning på den lokale bestanden å ta ut et begrenset antall fugler.

Åfjord og Ørland kommuner oppfordrer allikevel skjellnæringen å tilegne seg kunnskap om metoder og innhente erfaringer fra andre aktører for å begrense skadene på anleggene i framtiden.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

En tillatelse til skadefelling må i hvert enkelt tilfelle vurderes, og vil ikke automatisk utløse nye fellingstillatelser på framtidige søknader.

§11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Ingen hensyn å ta.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode

Den valgte metode vil ikke føre til noen skade på naturmangfoldet. Forutsetningen er at tiltaket gjennomføres på en mest mulig skånsom måte og for bevaring av naturmangfoldet som helhet.

Saken behandles som delegert sak av Landbrukskontoret Ørland/Bjugn.

VEDTAK:

Med hjemmel i Viltloven, jf. *Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon, pkt. II B*, gir Åfjord og Ørland kommuner Norgeskjell AS og Snadder og Snaskum AS fellingstillatelse på inntil 5 ærfugl, hannfugl.

Det settes følgende vilkår:

- Det gis tillatelse til felling av inntil 5 ærfugl ved skjellanlegg i Åfjord og Ørland kommuner
- Det kan kun felles hannfugl
- Fellingstillatelsen gjelder for fugl som ligger i skjellanlegg og inntil 10 meter på utsiden av disse.

- Fellingen må foregå etter de lover og forskrifter som gjelder for ordinær jakt av sammenlignbare arter. Bruk av blyhagl tillates ikke.
- Det presiseres at motorisert kjøretøy/fartøy ikke er tillatt brukt under skadefelling
- Etter periodens slutt skal det lages rapport som sendes kommunene, hvor det kommer frem hvor mange fugl som er skutt og hvilken virkning dette har hatt på skadeomfanget i skjellanleggene
- Tillatelsen gjelder for Norgesskjell AS og Snadder og Snaskum AS.
- Fellingstillatelsen er gyldig i en periode på et år fra 04.08.2020 til 03.08.2021

Klagerett

Etter forvaltningsloven § 28 har du rett til å klage på enkeltvedtaket. Klagen skal fremmes skriftlig og sendes til det forvaltningsorganet som har fattet beslutningen. Dersom klagen ikke tas til følge, vil den bli behandlet av et overordnet organ, eller av fylkesmannen. Klagefrist er 3 uker etter at du har mottatt dette brevet.

Dersom du er usikker på hvordan klagen formelt skal utformes og fremmes, vil vi hjelpe deg med det.

Med hilsen

Edmar Bakøy
Landbruksrådgiver
Ørland kommune

Vedlegg

1 Søknad om fellingstillatelse på Ærfugl som skadedyrsfelling 2020

Kopi til:

SNADDER OG SNASKUM AS	Kvithyllveien 199	7100	RISSA
ÅFJORD KOMMUNE	Postboks 54	7169	ÅFJORD
TRØNDELAG POLITIDISTRIKT	Postboks 2475 Torgarden	7005	TRONDHEIM
FYLKESMANNEN I	Postboks 2600	7734	STEINKJER
TRØNDELAG			